

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΓΚΟΥΜΕ ΛΑΟΥΡΕΝΤΙΑΝ

ΑΜ: 031 18 014

ΕΞΑΜΗΝΟ: 8^ο

ΟΜΑΔΑ: 3

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 3: ΤΟΠΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΓΩΓΕΙΣ LAN

Άσκηση 1: Γέφυρα – Διασύνδεση δύο LAN

1.1) Με τις εντολές “ifconfig em0 192.168.1.1/24” και “ifconfig em0 192.168.1.2/24” στα PC1 και PC2 αντίστοιχα.

1.2) Με τις εντολές “ifconfig em0 up” και “ifconfig em1 up” ενεργοποιούμε τις διεπαφές em0 και em1.

1.3) Για διευκόλυνση τροποποιούμε κατάλληλα τα αρχεία /etc/hosts προσθέτοντας στο μεν PC1 τη γραμμή “192.168.1.2 PC2 PC”, ενώ στο PC2 τη γραμμή “192.168.1.1 PC1 PC1”. Επιπλέον, αλλάζουμε από το VirtualBox τα δίκτυα των PC1 και PC2 σε LAN1 και LAN2 για να ‘ναι σύμφωνα με την τοπολογία του δικτύου. Εκτελώντας, επομένως, τα κατάλληλα ping, παρατηρούμε από αμφότερα τα μηχανήματα πως τα πακέτα που έστειλαν απλά χάθηκαν.

1.4) Παρατηρούμε πως δε παράγονται ICMP πακέτα, παρά μόνο ARP πακέτα με τα οποία το PC1/PC2 ρωτά ποιος έχει τη διεύθυνση του PC2/PC1. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι πως οι υπολογιστές δεν έχουν κάποια καταχώρηση στον ARP πίνακα ώστε να ξέρουν σε ποιον ανήκει η εκάστοτε IP, αφού δεν έχουν επικοινωνήσει έως τώρα.

1.5) Αρχικά δημιουργούμε τη γέφυρα:

```
root@PC:~ # ifconfig bridge0 create  
bridge0: Ethernet address: 02:a4:75:03:13:00
```

Στη συνέχεια, προσθέτουμε τις διεπαφές em0 και em1 με την εντολή “ifconfig bridge0 addm em0 addm em1 up”.

1.6) Αυτή τη φορά, τα ping επιτυγχάνουν κανονικά.

1.7) Παρατηρούμε πως το πεδίο TTL έχει τιμή 64 που είναι και η default, επομένως είναι σαν το PC2 και το PC1 να συνδέονται άμεσα, πράγμα λογικό αφού η γέφυρα είναι “διαφανής” για το δίκτυο.

1.8) Παρατηρούμε τα παρακάτω αποτελέσματα στο PC1 και στο PC2 αντίστοιχα:

```
root@PC1:~ # arp -a  
? (192.168.1.1) at 08:00:27:a7:4d:d1 on em0 permanent [ethernet]  
? (192.168.1.2) at 08:00:27:d5:2f:28 on em0 expires in 1186 seconds [ethernet]
```

```

root@PC2:~ # arp -a
PC1 (192.168.1.1) at 08:00:27:a7:4d:d1 on em0 expires in 1191 seconds [ethernet]
? (192.168.1.2) at 08:00:27:d5:2f:28 on em0 permanent [ethernet]

```

Έχουν γίνει επομένως οι κατάλληλες αντιστοιχίσεις IP με MAC διευθύνσεις, χωρίς να παρεμβάλλονται MAC της γέφυρας.

1.9) Από την αρχική κονσόλα εκτελούμε “tcpdump -i em0 -ev” για να λαμβάνουμε κίνηση της διεπαφής που είναι στο LAN1 (em0), ενώ σε δεύτερη κονσόλα χρησιμοποιούμε την εντολή “tcpdump -i em1 -ev” για να λαμβάνουμε κίνηση της διεπαφής που είναι στο LAN2 (em1). Για παράδειγμα, από την πρώτη κονσόλα λαμβάνουμε το παρακάτω (ακριβώς το ίδιο λαμβάνουμε και στη δεύτερη, αλλά με διαφορετικούς χρόνους σύλληψης):

```

root@PC:~ # tcpdump -i em1 -ev
tcpdump: listening on em1, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 bytes
19:22:11.007576 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown) > 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown), ethertype IPv4 (0x0800), length 98: (tos 0x0, ttl 64, id 30828, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 84)
    192.168.1.1 > 192.168.1.2: ICMP echo request, id 57347, seq 0, length 64
19:22:11.008529 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown) > 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), ethertype IPv4 (0x0800), length 98: (tos 0x0, ttl 64, id 30834, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 84)
    192.168.1.2 > 192.168.1.1: ICMP echo reply, id 57347, seq 0, length 64

```

Αυτό που παρατηρούμε, είναι πως το request πακέτο φεύγει από την MAC 08:00:27:a7:4d:d1 (PC1) προς την 08:00:27:d5:2f:28 (PC2), ενώ το reply κάνει την αντίστροφη πορεία.

1.10) Όχι, δε φαίνεται κάποια αλλαγή μεταξύ των 2 καταγραφών.

1.11) Δεν αλλάζει κανένα πεδίο.

1.12) Δεν υπάρχει καμία ένδειξη της γέφυρας, όπως φαίνεται παρακάτω. Όπως έχουμε πει, για το δίκτυο, η γέφυρα είναι “διαφανής”

```

root@PC1:~ # traceroute PC2
traceroute to PC2 (192.168.1.2), 64 hops max, 40 byte packets
 1  PC2 (192.168.1.2)  2.645 ms  2.184 ms  2.236 ms

```

1.13) Εκτελούμε στο B1 την εντολή “tcpdump -vnne -i em1” και κάνουμε “ping -i 10 PC2” από το PC1.

1.14) Με την αλλαγή της IP, η γέφυρα σταματά να προωθεί τα πακέτα προς το PC2.

1.15) Το ping πλέον στέλνει κανονικά τα requests του, αλλά δε λαμβάνει κανένα reply.

1.16) Το ping αποτυγχάνει με το μήνυμα “host is down”. Αυτό συμβαίνει, καθώς δεν υπάρχει κάποια IP στο LAN2 που να αντιστοιχεί σε αυτήν που στέλνει το πακέτο το PC1.

1.17) Εκτελούμε “ifconfig em2 up” και μετά “ifconfig bridge0 addm em2 up”.

1.18) Πλέον λαμβάνουμε κανονικά απάντηση.

1.19) Δε καταγράφεται κανένα ICMP πακέτο στην em1 όταν κάνουμε ping από το PC1 στο PC3 ή αντίστροφα. Ο λόγος είναι πως η κάρτα αυτή ούτε παίζει ρόλο στη δρομολόγηση των πακέτων μεταξύ των 1 και 3, αλλά ούτε και ανήκει σε κοινό LAN με κάποιο από τα 2 PC, ώστε να ανιχνεύσει κίνηση λόγω της επιλογής “Allow VMs”.

1.20) Αυτή τη φορά, καταγράφηκε το εξής παρακάτω ARP request. Ο λόγος που έγινε αυτό, είναι πως αφού το PC1 δεν ήξερε την MAC διεύθυνση που αντιστοιχεί στην IP_{PC3}, το πακέτο προωθήθηκε και στο LAN2 αλλά και στο LAN3 (broadcast) προκειμένου να το απαντήσει ο υπολογιστής με IP αυτή του PC3 και να μάθουμε την MAC address του, ώστε να επιτευχθεί η δρομολόγηση του πακέτου.

1.21) Με την εντολή “ifconfig bridge0”.

1.22) Με την εντολή “ifconfig bridge0 addr”.

```
root@PC:~ # ifconfig bridge0 addr
08:00:27:d5:2f:28 Vlan1 em1 1196 flags=0<>
08:00:27:20:c6:95 Vlan1 em2 559 flags=0<>
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 1196 flags=0<>
```

1.23) Η πρώτη διεύθυνση αντιστοιχεί στο PC2, η δεύτερη στο PC3 και η τρίτη στο PC1.

1.24) Εκτελούμε “ifconfig bridge0 flush”.

1.25) Εκτελούμε “ifconfig bridge0 deletem em2”.

1.26) Εκτελούμε “ifconfig bridge0 destroy”.

1.27) Σε καθένα από τα PC1, PC2, PC3 εκτελούμε “ifconfig em0 delete”.

Άσκηση 2: Αυτο-εκπαίδευση γεφυρών

Σημείωση: Διαγράψαμε από κάθε μηχανήμα το αρχείο /etc/resolv.conf

2.1) Προτού ορίσουμε τις διευθύνσεις, κάνουμε τις κατάλληλες αλλαγές στο hostname (στο αρχείο /etc/rc.conf) και στις αντιστοιχίσεις ονομάτων – IP (στο αρχείο /etc/hosts). Για να ορίσουμε διευθύνσεις, εκτελούμε την εντολή “ifconfig em0 192.168.1.X/24” όπου X = 1, 2, 3, 4 ανάλογα το PC.

2.2) Στο μηχάνημα B1, εκτελούμε διαδοχικά τις εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig bridge1 create” και “ifconfig bridge1 addm em0 addm em1 up”.

2.3) Στο μηχάνημα B2, εκτελούμε διαδοχικά τις εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig bridge2 create” και “ifconfig bridge2 addm em0 addm em1 up”.

2.4) Στο μηχάνημα B3, εκτελούμε διαδοχικά τις εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig bridge3 create” και “ifconfig bridge3 addm em0 addm em1 up”.

2.5) Εκτελούμε την εντολή “ifconfig em0” σε κάθε PC και βρίσκουμε τις MAC διευθύνσεις που αναγράφουμε παρακάτω. Επιπλέον, εκτελούμε “arp -ad”.

- PC1: 08:00:27:a7:4d:d1
- PC2: 08:00:27:d5:2f:28
- PC3: 08:00:27:20:c6:95
- PC4: 08:00:27:e2:93:3a

2.6) Σε κάθε γέφυρα B1, B2, B3 εκτελούμε “ifconfig bridgeX flush”, όπου X = 1, 2, 3 αντίστοιχα.

2.7) Εκτελούμε “tcpdump -i em0” σε κάθε PC.

2.8) Παρουσιάζονται διαδοχικά οι πίνακες προώθησης για το B1, B2, B3:

```
root@PC:~ # ifconfig bridge1 addr
08:00:27:d5:2f:28 Vlan1 em1 931 flags=0<>
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 931 flags=0<>

root@PC:~ # ifconfig bridge2 addr
08:00:27:d5:2f:28 Vlan1 em0 927 flags=0<>
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 927 flags=0<>

root@PC:~ # ifconfig bridge3 addr
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 924 flags=0<>
```

2.9) Η γέφυρα B1 έχει καταχωρήσει την MAC του PC1 στην em0 (LAN1) και του PC2 στην em1 (LNK1). Η B2 έχει καταχωρήσει τις MAC των PC1 και PC2 στην em0 (LNK1). Η B3 έχει καταχωρήσει μόνο την MAC του PC1 στην em0 (LNK2). Οι καταχωρήσεις έγιναν ως εξής:

- Το PC1 έστειλε ARP request για να μάθει την MAC του PC2, οπότε και το B1 καταχώρησε την MAC_{PC1} στην em0 (LAN1).

- Από το B1, στάλθηκε στο LNK1 το ARP request, οπότε και το έλαβε ο στόχος PC2, αλλά και η B2, οπότε και το καταχώρησε στο em0 (LNK1).
- Το B2 με τη σειρά του, το προώθησε στο LNK2, οπότε και το έλαβε το PC2 αλλά και η B3, η οποία το καταχώρησε στο em0 (LNK2).
- Στο μεταξύ, το PC2 εξέπεμψε την απάντηση του στο LNK1, την οποία και έλαβε η B1 και η B2, καταχωρώντας έτσι την MAC_{PC2} η μεν B1 στο em1 (LNK1) και η δε B2 στο em0 (LNK1).

2.10) Η επικοινωνία συνεχίζει να αφορά τους PC1 και PC2, ωστόσο αυτή τη φορά ο PC2 γνωρίζει από πριν την MAC του PC1. Επομένως, δε κάνει ARP request, με αποτέλεσμα το B3 να συνεχίζει να γνωρίζει μόνο την MAC του PC1. Προφανώς οι πίνακες των B1, B2 δεν αλλάζουν επίσης καθόλου, καθώς ήδη γνώριζαν για τα PC1 και PC2.

2.11) Πλέον όλες οι γέφυρες έχουν την MAC του PC4. Η καταγραφή αυτή υπάρχει στο B1, καθώς, προκειμένου το PC2 να στείλει το πακέτο στο PC4 έκανε αρχικά ένα ARP request. Όταν το PC4 το έλαβε, εξέπεμψε το ARP reply, το οποίο και ο B3 έκανε broadcast στο LNK2. Παραλαμβάνοντάς το από εκεί, επίσης broadcast στο LNK1 έκανε το B2 με τελικό αποτέλεσμα η καταγραφή MAC_{PC4} να υπάρχει και στο B1.

2.12) Παρατηρούμε πως με το συγκεκριμένο ring προστέθηκε σε όλους τους πίνακες δρομολόγησης η MAC του PC3. Αυτό συνέβη, καθώς όπως βλέπουμε από τις καταγραφές, το PC3 έκανε αρχικά ένα ARP request για την MAC του PC2, επομένως γνωστοποίησε τη δική του MAC αρχικά στα B1, B2. Στη συνέχεια, η MAC_{PC4} είναι στο κομμάτι LNK2 για το B2, επομένως προωθείται εκεί το request, όπου και λαμβάνεται από το B3, με αποτέλεσμα να ενημερώσει και εκείνο τις καταχωρήσεις του με την MAC_{PC2} .

2.13) Εκτελούμε “ring PC2” από τα PC1 και PC4 σε δεύτερη κονσόλα στο καθένα.

2.14) Το ring από το PC4 στο PC2 συνεχίζει κανονικά.

2.15) Αντιθέτως, το ring από το PC1 προς το PC2 συνεχίζει να στέλνει ICMP Echo requests χωρίς, ωστόσο, να λαμβάνει απάντηση. Αυτό που συμβαίνει είναι πως η γέφυρα B1 στέλνει συνέχεια τα πακέτα στο LNK1, εφόσον έχει αποθηκευμένη τη παλιά θέση του PC2 στο δίκτυο και δεν έχει ενημερωθεί για τη νέα, ενώ επίσης το B2 δε προωθεί τα πακέτα στο LNK2, διότι και για αυτό επίσης το PC2 είναι ακόμα στο LNK1. Η ενημέρωση θα γίνει μόλις το PC2 παράξει πλαίσιο.

2.16) Παρατηρούμε πως πλέον το PC1 λαμβάνει κανονικά απάντηση ξανά από το PC2. Αυτό που συνέβη είναι πως το PC2 έστειλε πακέτο στο PC3, επομένως, στάλθηκε πακέτο στο B3, το οποίο επίσης μεταδόθηκε στο LNK2. Από εκεί, το B2 ενημέρωσε τον πίνακά του πως το PC2 βρίσκεται πλέον από τη θύρα em1 αντί για την em0 που ήταν πριν. Επομένως, από το αμέσως επόμενο πακέτο που έστειλε το

PC1, αυτό έφτασε στο B1, στάλθηκε στο LNK1, αλλά από εκεί όταν παρελήφθη από το B2 προωθήθηκε στο LNK2 για να φτάσει τελικά στο PC2.

2.17) Εκτελώντας “ifconfig bridge1” στο B1, βλέπουμε πως ο μέγιστος χρόνος που διατηρείται μια εγγραφή στον πίνακα προώθησης είναι 1200 seconds, άρα μετά από 20 λεπτά θα μάθαινε μόνη της η γέφυρα για την αλλαγή.

Άσκηση 3: Καταιγίδα πλαισίων εκπομπής

3.1) Έχοντας ήδη ενεργές τις διεπαφές em0, em1, εκτελούμε “ifconfig bridge0 create” και μετά “ifconfig bridge0 addm em0 addm em1 up”.

3.2) Έχοντας ήδη ενεργές τις διεπαφές em0, em1, εκτελούμε “ifconfig bridge1 create” και μετά “ifconfig bridge1 addm em0 addm em1 up”

3.3) Εκτελούμε την εντολή “ifconfig em0” σε κάθε PC και βρίσκουμε τις MAC διευθύνσεις που αναγράφουμε παρακάτω. Επιπλέον, εκτελούμε “arp -ad”.

- PC1: 08:00:27:a7:4d:d1
- PC2: 08:00:27:d5:2f:28
- PC3: 08:00:27:20:c6:95

3.4) Παρατηρούμε πως καταγράφεται ARP κίνηση, όπου κάνοντας ping από το PC2 στο PC3, το PC2 ρωτάει για την MAC της IP_{PC3}. Αναλυτικότερα, δεδομένου ότι το PC2 δε γνώριζε τη MAC του PC3 για να στείλει αμέσως το πακέτο, έστειλε ένα ARP request για τη μάθει. Δεδομένου ότι το PC3 βρίσκεται στο ίδιο LAN με αυτό, έμαθε αμέσως την απάντηση οπότε και στάλθηκε το ICMP Echo μήνυμα. Ωστόσο, παράλληλα, προωθήθηκε το ARP Request μέσω του B2 στο LNK1 και από εκεί στο B1, το οποίο και προώθησε το request τέλος στο PC1.

3.5) Κάνουμε “ping PC1”.

3.6) Αφού ενεργοποιήσουμε την em2 στα B1, B2, τα κάνουμε add στην εκάστοτε γέφυρα με την εντολή “ifconfig bridgeX addm em2 up”.

3.7) Με “ifconfig bridgeX addr” βλέπουμε τα παρακάτω για τα bridge0 και bridge1:

```
root@PC:~ # ifconfig bridge0 addr
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 1172 flags=0<>
08:00:27:20:c6:95 Vlan1 em1 1172 flags=0<>
08:00:27:d5:2f:28 Vlan1 em1 432 flags=0<>
```

```
root@PC:~ # ifconfig bridge1 addr
08:00:27:a7:4d:d1 Vlan1 em0 1105 flags=0<>
08:00:27:20:c6:95 Vlan1 em1 1105 flags=0<>
08:00:27:d5:2f:28 Vlan1 em1 365 flags=0<>
```

3.8) Στο B1 αλλά και στο B2, η MAC του PC1 εμφανίζεται στη διεπαφή em0, ενώ η MAC του PC3 στη διεπαφή em1.

3.9) Εκτελούμε “tcpdump -i em0”.

3.10) Το ping δεν επιτυγχάνει.

3.11) Αποσυνδέουμε τα καλώδια των LNK2 από τα B1, B2. Πλέον, το PC1 εμφανίζεται ξανά στην em0 του B2, αλλά το PC3 εμφανίζεται στο em2 του B2 αντί του em1. Αναλυτικά: το PC3 στέλνει το ARP request στο LAN2, το οποίο παραλαμβάνει το PC1 και το B2. Από εκεί, αυτό αποστέλλεται προς το LNK1 και το LNK2, επομένως, πλέον το B1 που τα παραλαμβάνει θεωρεί πως το PC3 είναι στο LNK1 ή στο LNK2 (όποιο παρέλαβε τελευταίο). Αφού προωθήσει το πακέτο στο LAN1, το προωθεί και στο LNK1 και LNK2, αφού το έλαβε από το LNK2 και LNK1. Επομένως, τα λαμβάνει ο B2 και θεωρεί πλέον πως το PC2 είναι στο em1 ή στο em2, ανάλογα με το αν έλαβε τελευταίο πακέτο από το LNK1 ή το LNK2. Άρα, όταν έρθει η απάντηση από το PC1, θα εγκλωβιστεί αενάως μεταξύ των B1, B2 αφού το PC3 θα φαίνεται να είναι είτε στο LNK1 είτε στο LNK2.

3.12) Γίνεται συνέχεια η ερώτηση “who-has 192.168.1.1 tell PC3” και δίνεται η απάντηση “192.168.1.1 is-at 08:00:27:a7:4d:d1”.

3.13) Λόγω του βρόχου που έχει δημιουργηθεί μεταξύ των B1, B2, το ARP Request, το οποίο και είναι broadcast, προωθείται συνέχεια εκτός του βρόχου, οπότε και λαμβάνεται από το PC2.

3.14) Για τον ίδιο λόγο με επάνω, τα πακέτα βγαίνουν και εκτός βρόχου, οπότε γίνεται επανειλημμένα το ερώτημα και λαμβάνεται επίσης επανειλημμένα η απάντηση.

3.15) Διότι πλέον η MAC του PC3 είναι είτε στην em1/em2 (LNK1/LNK2) για το B1, είτε στην em0/em2 (LNK1/LNK2) για το B2, άρα δε φεύγει ποτέ εκτός βρόχου. Φεύγουν μόνο τα πακέτα που είναι για broadcast.

Άσκηση 4: Συνάθροιση Ζεύξεων

4.1) Εκτελούμε “ifconfig bridge0 create” και “ifconfig bridge1 create” στα B1 και B2 αντίστοιχα.

4.2) Ενεργοποιούμε τις κάρτες με τις διαδοχικές εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig em2 up” στο B1. Εκτελούμε αμέσως μετά την εντολή “ifconfig lagg0 create”.

4.3) Εκτελούμε στο B1 την εντολή “ifconfig lagg0 up laggport em1 laggport em2”

4.4) Όμοια στο B2.

4.5) Εκτελούμε στο B1 την εντολή “ifconfig bridge0 addm em0 addm lagg0 up”.

4.6) Αντίστοιχα στο B2 “ifconfig bridge1 addm em1 addm lagg1 up”.

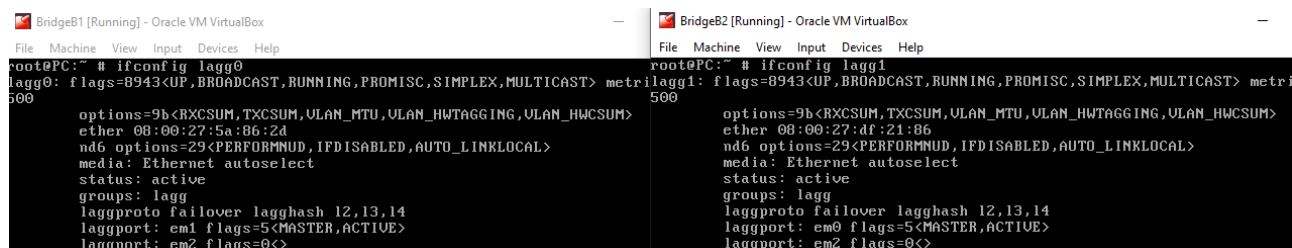
4.7) Κάνοντας ping από το PC2 στο PC3, βλέπουμε στην καταγραφή του PC1 το ARP Request στο οποίο το PC3 ρωτάει για την MAC του PC2 (επιπλέον καταγράφηκε και ένα gratuitous ARP request του PC1). Αυτό που συνέβη είναι πως, δεδομένου ότι είχαμε καθαρίσει όλους τους ARP πίνακες, όταν πήγαμε να στείλουμε πακέτα από το PC2 στο PC3, δεδομένου ότι ο πρώτος δε γνώριζε τη MAC του 2^{ου} έκανε broadcast στο LAN2 ένα ARP request για να τη μάθει. Από εκεί, το B2 την έκανε επίσης broadcast προς κάθε άλλη θύρα, εν προκειμένω προς το lagg1, από όπου και το παρέλαβε στο δικό του lagg0 το B1. Τέλος, το B1 το έκανε broadcast στο LAN1, από όπου και παρελήφθη από το PC1.

4.8) Εκτελούμε “tcpdump”.

4.9) Το ping είναι επιτυχές και παρατηρούμε ARP request/reply όπως φαίνεται παρακάτω:

```
root@PC1:~ # tcpdump
tcpdump: verbose output suppressed, use -v or -vv for full protocol decode
listening on em0, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 bytes
21:56:30.578897 ARP, Request who-has 192.168.1.1 tell PC3, length 46
21:56:30.579024 ARP, Reply 192.168.1.1 is-at 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), length 28
21:56:30.581268 IP PC3 > 192.168.1.1: ICMP echo request, id 8963, seq 0, length 64
21:56:30.581692 IP 192.168.1.1 > PC3: ICMP echo reply, id 8963, seq 0, length 64
```

4.10) Εκτελούμε “tcpdump -i em1” στο B1 και “tcpdump -i em2” στο B2. Παρατηρούμε πως τα πακέτα εμφανίζονται στο LNK1 (em1 του B1, em0 του B2). Το προεπιλεγμένο πρωτόκολλο συνάθροισης είναι το failover και μελετώντας την τεκμηρίωσή του, βλέπουμε πως η κίνηση μεταφέρεται μέσα από το master port, το οποίο εν προκειμένω είναι το em1 στο B1 και το em0 στο B2, καθώς αυτές ήταν οι πρώτες διεπαφές που προστέθηκαν στις συσκευές συνάθροισης. Παρακάτω, βλέπουμε τα Master Ports των B1 και B2 για να επαληθεύσουμε τα παραπάνω:

The image shows two side-by-side terminal windows from Oracle VM VirtualBox. The left window is titled 'BridgeB1 [Running] - Oracle VM VirtualBox' and shows the configuration for the 'lagg0' interface. The right window is titled 'BridgeB2 [Running] - Oracle VM VirtualBox' and shows the configuration for the 'lagg1' interface. Both windows show the 'ifconfig' command output, indicating that the interfaces are up and running, and showing the master ports (em1 for B1, em0 for B2) and the failover configuration.

```
BridgeB1 [Running] - Oracle VM VirtualBox
File Machine View Input Devices Help
root@PC1:~ # ifconfig lagg0
lagg0: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metri
500
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, VLAN_MTU, VLAN_HWTAGGING, VLAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:5a:86:2d
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em1 flags=5<MASTER,ACTIVE>
laggport: em2 flags=0<>

BridgeB2 [Running] - Oracle VM VirtualBox
File Machine View Input Devices Help
root@PC1:~ # ifconfig lagg1
lagg1: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metri
500
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, VLAN_MTU, VLAN_HWTAGGING, VLAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:df:21:86
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em0 flags=5<MASTER,ACTIVE>
laggport: em2 flags=0<>
```

4.11) Απενεργοποιούμε τις em1 του B1 και em0 του B2. Πλέον, η κίνηση καταγράφεται στο LNK2 (στο em2 του B2 που έτρεχε πριν), για τον ίδιο λόγο που αναφέραμε παραπάνω, το πρωτόκολλο της συνάθροισης που είναι ορισμένο στο failover, το οποίο και μας λέει πως όταν συμβεί κάποια βλάβη σε master port, γίνεται master port η διεπαφή που προστέθηκε αμέσως μετά αυτής που ήταν προηγουμένως master. Βλέπουμε παρακάτω τις καταστάσεις των ports:

```

BridgeB1 [Running] - Oracle VM VirtualBox
File Machine View Input Devices Help
root@PC:~ # ifconfig lagg0
agg0: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metric 0 mtu
00
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, ULAN_MTU, ULAN_HWTAGGING, ULAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:5a:86:2d
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em1 flags=5<MASTER,ACTIVE>
laggport: em2 flags=0<>
root@PC:~ # ifconfig lagg0
agg0: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metric 0 mtu
00
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, ULAN_MTU, ULAN_HWTAGGING, ULAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:5a:86:2d
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em1 flags=1<MASTER>
laggport: em2 flags=4<ACTIVE>
root@PC:~ #

BridgeB2 [Running] - Oracle VM VirtualBox
File Machine View Input Devices Help
root@PC:~ # ifconfig lagg1
llagg1: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metric
500
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, ULAN_MTU, ULAN_HWTAGGING, ULAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:df:21:86
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em0 flags=5<MASTER,ACTIVE>
laggport: em2 flags=0<>
root@PC:~ # ifconfig lagg1
llagg1: flags=8943<UP,BROADCAST,RUNNING,PROMISC,SIMPLEX,MULTICAST> metric
500
options=9b<RXCSUM, TXCSUM, ULAN_MTU, ULAN_HWTAGGING, ULAN_HWCSUM>
ether 08:00:27:df:21:86
nd6 options=29<PERFORMNUD, IFDISABLED, AUTO_LINKLOCAL>
media: Ethernet autoselect
status: active
groups: lagg
laggproto failover lagghash 12,13,14
laggport: em0 flags=1<MASTER>
laggport: em2 flags=4<ACTIVE>
root@PC:~ #

```

4.12) Όπως αναμέναμε από το προκαθορισμένο failover πρωτόκολλο, με την επανασύνδεση της γραμμής LNK1, η κίνηση πλέον διοχετεύεται ξανά από εκεί.

Άσκηση 5: Αποφυγή βρόχων

5.1) Εκτελούμε τις εντολές “ifconfig bridge0/1 destroy”, “ifconfig lagg0/1 destroy”, “ifconfig em0 down”, “ifconfig em1 down”, “ifconfig em2 down” στα B1/B2 αντίστοιχα.

5.2) Εκτελούμε τις εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig em2 up”, “ifconfig bridge1 create”, “ifconfig bridge1 addm em0 addm em1 addm em2 up” στο B1.

5.3) Αντίστοιχα στο B2.

5.4) Εκτελούμε “ifconfig bridge1 stp em0 stp em1 stp em2” στο B1.

5.5) Εκτελούμε “ifconfig bridge2 stp em0 stp em1 stp em2” στο B2.

5.6) Έχουμε:

- B1: priority → 32.768, id → 08:00:27:13:a7:15 => BridgeID₁ = 32768.08:00:27:13:a7:15
- B2: priority → 32.768, id → 08:00:27:a0:83:d1 => BridgeID₂ = 32.768.08:00:27:a0:83:d1

5.7) Αφού $\text{BridgeID}_1 < \text{BridgeID}_2$ γέφυρα ρίζα του επικαλύπτοντος δένδρου η B1.

5.8) Οι καταστάσεις και οι ρόλοι των διεπαφών της γέφυρας ρίζας περιγράφονται παρακάτω:

- em0: State → Forwarding, Role → Designated
- em1: State → Forwarding, Role → Designated
- em2: State → Forwarding, Role → Designated

Επομένως, όλες οι θύρες είναι πλήρως λειτουργικές και προωθούν προς τμήματα LAN.

```
member: em2 flags=1c7<LEARNING,DISCOVER,STP,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 3 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role designated state forwarding
member: em1 flags=1c7<LEARNING,DISCOVER,STP,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 2 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role designated state forwarding
member: em0 flags=1e7<LEARNING,DISCOVER,STP,EDGE,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 1 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role designated state forwarding
```

5.9) Με την εντολή “ifconfig bridge2” βλέπουμε πως ριζική θύρα είναι αυτή στο LNK1 (em0).

```
member: em2 flags=1c7<LEARNING,DISCOVER,STP,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 3 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role alternate state discarding
member: em1 flags=1c7<LEARNING,DISCOVER,STP,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 2 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role designated state forwarding
member: em0 flags=1c7<LEARNING,DISCOVER,STP,AUTOEDGE,PTP,AUTOPTP>
ifmaxaddr 0 port 1 priority 128 path cost 20000 proto rstp
role root state forwarding
```

5.10) Η θύρα em2 του B2 έχει ρόλο alternate και state discarding, δηλαδή είναι εναλλακτική της ριζικής θύρας για τη διαδρομή προς τη γέφυρα ρίζα και δεν αποστέλλει πλαίσια.

5.11) Η θύρα em1 του B2 έχει ρόλο designated και state forwarding, συνεπώς είναι πλήρως λειτουργική και προωθεί προς τμήμα LAN (προς το LAN2 συγκεκριμένα).

5.12) Κάθε 2 δευτερόλεπτα. Παρακάτω η καταγραφή:

```
root@PC:~ # tcpdump -vvve -i em1
tcpdump: listening on em1, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 byte
00:10:39.992127 08:00:27:5a:86:2d (oui Unknown) > 01:80:c2:00:00:00 (oui Unknown), 802.3, length 39: LLC, dsap STP (0x42) Individual, ssap STP (0x42) Command, ctrl 0x03: STP 802.1w, Rapid STP, Flags [Learn, Forward], bridge-id 8000.08:00:27:13:a7:15.8002, length 36
message-age 0.00s, max-age 20.00s, hello-time 2.00s, forwarding-delay 15.00s
root-id 8000.08:00:27:13:a7:15, root-pathcost 0, port-role Designated
00:10:41.991683 08:00:27:5a:86:2d (oui Unknown) > 01:80:c2:00:00:00 (oui Unknown), 802.3, length 39: LLC, dsap STP (0x42) Individual, ssap STP (0x42) Command, ctrl 0x03: STP 802.1w, Rapid STP, Flags [Learn, Forward], bridge-id 8000.08:00:27:13:a7:15.8002, length 36
message-age 0.00s, max-age 20.00s, hello-time 2.00s, forwarding-delay 15.00s
root-id 8000.08:00:27:13:a7:15, root-pathcost 0, port-role Designated
```

5.13) Παρατηρούμε πως είναι ενθυλακωμένα σε πλαίσια IEEE 802.3.

5.14) $MAC_{SOURCE} = 08:00:27:5a:86:2d$ και $MAC_{DESTINATION} = 01:80:c2:00:00:00$.

5.15) Ανήκει στη διεπαφή em1 (LNK1).

5.16) Είναι multicast (01:80:c2:00:00:00), καθώς η σειρά με την οποία θα διαβαστεί η διεύθυνση είναι πρώτα το LSB του πρώτου byte, άρα το 1.

5.17) Κατεγράφησαν οι εξής τιμές:

- Root ID: 8000.08:00:27:13:a7:15 ($8000_{hex} = 32.768_{dec}$)
- Bridge ID: 8000.08:00:27:13:a7:15.8002
- Root Path Cost: 0

5.18) Καταγράφουμε τα παρακάτω στο B1:

```
root@PC:~# tcpdump -vvve -i em2
tcpdump: listening on em2, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 byte
s
01:50:07.982164 08:00:27:3c:a3:78 (oui Unknown) > 01:80:c2:00:00:00 (oui Unknown
), 802.3, length 39: LLC, dsap STP (0x42) Individual, ssap STP (0x42) Command, c
trl 0x03: STP 802.1w, Rapid STP, Flags [Learn, Forward], bridge-id 8000.08:00:27
:13:a7:15.8003, length 36
    message-age 0.00s, max-age 20.00s, hello-time 2.00s, forwarding-delay 15
.00s
    root-id 8000.08:00:27:13:a7:15, root-pathcost 0, port-role Designated
01:50:09.982585 08:00:27:3c:a3:78 (oui Unknown) > 01:80:c2:00:00:00 (oui Unknown
), 802.3, length 39: LLC, dsap STP (0x42) Individual, ssap STP (0x42) Command, c
trl 0x03: STP 802.1w, Rapid STP, Flags [Learn, Forward], bridge-id 8000.08:00:27
:13:a7:15.8003, length 36
    message-age 0.00s, max-age 20.00s, hello-time 2.00s, forwarding-delay 15
.00s
    root-id 8000.08:00:27:13:a7:15, root-pathcost 0, port-role Designated
```

Από την Bridge ID (8000.08:00:27:13:a7:15.8003) προτεραιότητα είναι το πρώτο μέρος με τιμή 8000, το οποίο είναι σε δεκαεξαδική μορφή και μεταφράζεται σε 32.768 σε δεκαδική και ID της θύρας από την οποία εκπέμπονται τα πλαίσια BPDU είναι το τελευταίο μέρος με τιμή $8003_{16} = 32.771_{10}$. Εκτελώντας `ifconfig bridge1` βλέπουμε πως η em2 έχει port 3, επομένως το 8003 προκύπτει ως άθροισμα της προτεραιότητας με τον αριθμό της θύρας.

5.19) Ναι, παρατηρούμε και από την άλλη γέφυρα.

5.20) Κάνοντας καταγραφές στο B2, παρατηρούμε πως πηγές των BPDU είναι οι em1 (`tcpdump -i em0`) και em2 (`tcpdump -i em2`) της B1, καθώς και η em1 (port 2) του B2 που είναι και η ζητούμενη (`tcpdump -i em1`).

5.21) Από την καταγραφή της em1, έχουμε τα εξής:

- Root ID: 8000.08:00:27:13:a7:15
- BridgeID: 8000.08:00:27:a0:83:d1.8002
- Root Path Cost: 20.000

5.22) Ναι, επιτυγχάνει κανονικά.

5.23) Αποσυνδέουμε το LNK1 από το B1. Παρατηρούμε ότι πέρασαν συνολικά περίπου 6 δευτερόλεπτα (στην πραγματικότητα περίπου 9, ωστόσο τα 3 είναι από όταν αποεπιλέξαμε το Cable Connected μέχρι να πατήσουμε το OK). Η τιμή αυτή είναι αναμενόμενη και ίση με το 3πλάσιο του hello time, το οποίο είναι 2 δευτερόλεπτα.

5.24) Αυτή τη φορά δε φαίνεται να υπάρχει διακοπή της επικοινωνίας.

Άσκηση 6: Ένα πιο πολύπλοκο δίκτυο με εναλλακτικές διαδρομές

6.1) Κατασκευάζουμε εξ αρχής τις γέφυρες, επομένως, εκτελούμε στο B1 τις εντολές “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig em2 up”, “ifconfig em3 up”, “ifconfig bridge1 create”, “ifconfig bridge1 addm em0 addm em1 addm em2 addm em3 up” και “ifconfig bridge1 stp em0 stp em1 stp em2 stp em3”.

6.2) Αντίστοιχα εκτελούμε στο B2 “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig em2 up”, “ifconfig em3 up”, “ifconfig bridge2 create”, “ifconfig bridge2 addm em0 addm em1 addm em2 addm em3 up” και “ifconfig bridge2 stp em0 stp em1 stp em2 stp em3”.

6.3) Αντίστοιχα εκτελούμε στο B3 “ifconfig em0 up”, “ifconfig em1 up”, “ifconfig em2 up”, “ifconfig bridge3 create”, “ifconfig bridge3 addm em0 addm em1 addm em2 up” και “ifconfig bridge3 stp em0 stp em1 stp em2”.

6.4) Ναι, είναι επιτυχές.

6.5) Η γέφυρα bridge1 είναι ήδη ρίζα του δένδρου, ωστόσο, θα δίνουμε την εντολή “ifconfig bridge1 priority 0”.

6.6) Το path cost για τις ζεύξεις LNK1 (em0), LNK2(em2) και LNK4(em3) στο B2 είναι ίδιο και ίσο με 20.000, το οποίο είναι κόστος για bandwidth 1Gpbs, όπως και είναι οι κάρτες δικτύου μας.

6.7) Τα root path cost που λαμβάνει στα πλαίσια BPDUs από τις γέφυρες 1 και 2 είναι αντίστοιχα 0 και 20.000 (τα διαβάζουμε με “tcpdump -vnne -i em0” και “tcpdump -

nnve -i em1” αντίστοιχα). Η πρώτη τιμή είναι 0 επειδή η γέφυρα 1 είναι ρίζα, επομένως και δεν υπάρχει κόστος από αυτή μέχρι τη γέφυρα ρίζα, ενώ η δεύτερη είναι 20.000 επειδή το Bandwidth της κάρτας δικτύου της ριζικής θύρας em0 είναι 1000Mbit.

6.8) Εκτελώντας “ifconfig bridge3” βλέπουμε πως ριζική θύρα είναι η em0 (LNK3) και αυτό διότι από εκεί πάει άμεσα στο B1, επομένως έχει το μικρότερο δυνατό κόστος (δεδομένου ότι όλες οι διαδρομές έχουν κόστος 20.000).

6.9) Όσον αφορά τη θύρα στο LNK4, ο ρόλος της είναι alternate και η κατάστασή της discarding, επομένως, είναι μια εναλλακτική της ριζικής θύρας για τη διαδρομή προς τη γέφυρα ρίζα, η οποία ωστόσο δεν αποστέλλει πλαίσια στην παρούσα φάση.

6.10) Κάνοντας “tcpdump -nnve -i em0” στο PC3 βλέπουμε πως καταγράφονται BPDUs πλαίσια με root path cost ίσο με 20.000.

6.11) Κάνουμε “ping PC3” από το PC1.

6.12) Το κόστος μέσω της LNK4 από το B3 προς τη γέφυρα ρίζα αναμένεται πως είναι 20.000 (κόστος LNK4) + 20.000 (κόστος LNK1) = 40.000. Άρα θα θέσουμε μια τιμή μεγαλύτερη από 40.000 στο υπάρχον κόστος της (20.000). Εκτελούμε, επομένως, την εντολή “ifconfig bridge3 ifpathcost em0 40.001”, και παρατηρούμε (“ifconfig bridge3”) πως ριζική πλέον θύρα στο B3 είναι η em1 (LNK4).

6.13) Πήρε περίπου 4 δευτερόλεπτα.

6.14) Πλέον ο ρόλος της είναι alternate και το state της discarding, που σημαίνει πως είναι μια εναλλακτική της ριζικής θύρας για τη διαδρομή προς τη γέφυρα ρίζα, αλλά προς το παρόν δεν αποστέλλει πλαίσια χρηστών.

6.15) Δεν παρατηρείται κάποια διαφορά στις παραμέτρους που λαμβάνει η bridge3 (“tcpdump -nnve -i em0” και “tcpdump -nnve -i em1”).

6.16) Όσον αφορά τα παραγόμενα BPDUs από τη γέφυρα bridge3, πλέον το root path cost έχει τιμή 40.000.

6.17) Χρειάστηκαν περίπου 10-11 δευτερόλεπτα.

6.18) Η επικοινωνία αποκαταστάθηκε πρακτικά άμεσα.

Άσκηση 7: Εικονικά τοπικά δίκτυα (VLAN)

7.1) Εκτελούμε τις εντολές “ifconfig em0.5 create inet 192.168.5.1/24” και “ifconfig em0.6 create inet 192.168.6.1/24” στο PC1.

7.2) Εκτελούμε στο PC2 την εντολή “ifconfig em0.6 create inet 192.168.6.2/24”.

7.3) Εκτελούμε στο PC3 την εντολή “ifconfig em0.5 create inet 192.168.5.3/24”.

7.4) Ναι, μπορούμε κανονικά.

7.5) Σε αυτή την περίπτωση το Ping αποτυγχάνει, καθώς στο PC2 δημιουργήσαμε μια διεπαφή που να ανήκει στο VLAN6, ενώ προσπαθούμε να κάνουμε ping σε διεύθυνση του VLAN5.

7.6) Για τον ίδιο λόγο με παραπάνω, το ping αποτυγχάνει και εδώ. Δηλαδή, προσπαθούμε από διεύθυνση του VLAN5 να κάνουμε ping σε διεύθυνση του VLAN6 οπότε και λαμβάνουμε το σφάλμα “no route to host”.

7.7) Εκτελούμε στο PC1 “ifconfig bridge1 -stp em0”.

7.8) Εκτελούμε στο PC1 “tcpdump -vnx -i em0”.

7.9) Ethertype: ARP (0x0806) και Ethertype: IPv4 (0x0800).

```
14:15:20.633418 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown) > Broadcast, ethertype ARP (0x0806), length 60: Ethernet (len 6), IPv4 (len 4), Request who-has 192.168.1.1 tell PC2, length 46
    0x0000: 0001 0800 0604 0001 0800 27d5 2f28 c0a8
    0x0010: 0102 0000 0000 0000 c0a8 0101 0000 0000
    0x0020: 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
14:15:20.633567 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown) > 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown), ethertype ARP (0x0806), length 42: Ethernet (len 6), IPv4 (len 4), Reply 192.168.1.1 is-at 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), length 28
    0x0000: 0001 0800 0604 0002 0800 27a7 4dd1 c0a8
    0x0010: 0101 0800 27d5 2f28 c0a8 0102
14:15:20.636114 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown) > 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), ethertype IPv4 (0x0800), length 98: (tos 0x0, ttl 64, id 30797, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 84)
    PC2 > 192.168.1.1: ICMP echo request, id 37379, seq 0, length 64
    0x0000: 4500 0054 784d 0000 4001 7f08 c0a8 0102
    0x0010: c0a8 0101 0800 e426 9203 0000 623b 2b79
    0x0020: 000a 0914 0809 0a0b 0c0d 0e0f 1011 1213
    0x0030: 1415 1617 1819 1a1b 1c1d 1e1f 2021 2223
    0x0040: 2425 2627 2829 2a2b 2c2d 2e2f 3031 3233
    0x0050: 3435 3637
```

7.10) Πλέον, πριν των παραπάνω ethertypes καταγράφεται το ethertype 802.1Q, το οποίο και είναι η VLAN ετικέτα.

```

14:16:35.274916 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown) > Broadcast, ethertype 802.1Q (0x8100), length 64: vlan 6, p 0, ethertype ARP, Ethernet (len 6), IPv4 (len 4), Request who-has 192.168.6.1 tell 192.168.6.2, length 46
    0x0000: 0001 0800 0604 0001 0800 27d5 2f28 c0a8
    0x0010: 0602 0000 0000 0000 c0a8 0601 0000 0000
    0x0020: 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000
14:16:35.275010 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown) > 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown), ethertype 802.1Q (0x8100), length 46: vlan 6, p 0, ethertype ARP, Ethernet (len 6), IPv4 (len 4), Reply 192.168.6.1 is-at 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), length 28
    0x0000: 0001 0800 0604 0002 0800 27a7 4dd1 c0a8
    0x0010: 0601 0800 27d5 2f28 c0a8 0602
14:16:35.276912 08:00:27:d5:2f:28 (oui Unknown) > 08:00:27:a7:4d:d1 (oui Unknown), ethertype 802.1Q (0x8100), length 102: vlan 6, p 0, ethertype IPv4, (tos 0x0, ttl 64, id 30798, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 84)
    192.168.6.2 > 192.168.6.1: ICMP echo request, id 38659, seq 0, length 64
    0x0000: 4500 0054 784e 0000 4001 7507 c0a8 0602
    0x0010: c0a8 0601 0800 689a 9703 0000 623b 2bc4
    0x0020: 0004 7f5b 0809 0a0b 0c0d 0e0f 1011 1213
    0x0030: 1415 1617 1819 1a1b 1c1d 1e1f 2021 2223
    0x0040: 2425 2627 2829 2a2b 2c2d 2e2f 3031 3233
    0x0050: 3435 3637

```

7.11) Πλέον η τιμή του ethertype είναι 0x8100, ωστόσο παρατηρούμε πως είναι ενθυλακωμένος και ο τύπος που είχαμε δει πιο πριν (ethertype ARP) και (ethertype IPv4) αμέσως μετά.

7.12) Στο πεδίο μεταξύ της MAC προορισμού και του ethertype που είχαμε χωρίς το VLAN.

7.13) Εκτελούμε “tcpdump -vnx -i em0.5” στο PC1.

7.14) Παρατηρούμε πως τα ethertypes έχουν ξανά τις τιμές 0x0806 (ARP) και 0x0800 (IPv4) στα πλαίσια που μεταφέρουν τα ARP και τα ICMP αντίστοιχα.

7.15) Εκτελούμε “ifconfig bridge1 stp em0” στο B1 και “tcpdump -vnx -i em0” στο PC1.

7.16) Είναι διαφορετικού τύπου, καθώς πριν είχαμε EtherType, επομένως EthernetII πακέτα, ενώ πλέον στη θέση του πεδίου EtherType έχουμε Length.

7.17) Θα χρησιμοποιούσαμε το φίλτρο “not stp”.